

OBSAH

SLOVO NA ÚVOD.....	7
ABSTRAKT	8
ÚVOD.....	9
1. ETIKA VE VZTAHU K ANTROPOLOGII (<i>Homo intellectus/psychologicus</i>).....	11
1.1. Náhoda nebo skutečnost?.....	11
1.1.1. Člověk a jeho tělesný vývoj v souvislosti se stvořenou duší	12
1.1.2. Muž a žena.....	15
A) Fenomén mužského a ženského mozku	15
B) Vzájemné vztahy ve světle kultury duše	16
C) Když muži hovoří a ženy naslouchají.....	18
1.2. Adame, kde jsi? (srov. <i>Genezis 3,9</i>).....	18
1.3. Člověk mající své místo v české kultuře	22
1.3.1. Kde to všechno začalo?	23
1.3.2. Horizont otevření hranic (inkulturace)....	23
1.3.3. Myšlení českého člověka	24
1.3.4. Umění v kontextu české kinematografie.....	26
1.4. Listina základních práv a svobod	27
2. ETIKA SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA (<i>Homo sociologicus</i>).....	35
2.1. V jaké společnosti žijeme?	36
2.1.1. Mediální – technologická (postindustriální) společnost.....	36
2.1.2. Uspěchaná (pracovní) společnost	37
2.1.3. Osamělá „společnost“	38
2.1.4. Politická společnost.....	38
2.1.5. Konzumní (narcistická) společnost.....	39
2.1.6. Využívání volného času.....	40
2.1.7. Rebelující společnost.....	41
2.1.8. Manipulující působení (zacházení).....	42
2.1.9. Riziková společnost.....	42
2.1.10. Společnost hledající smysl života v horizontu transcendentna (tajemství)	43
Sociální status versus sociální role.....	45
Společnost mnoha tváří.....	48
2.2. Manželství otevírající cestu ke šťastnému životu.....	49
2.2.1. Manželství a jeho náplň.....	49
2.2.2. Tři aspekty pro manželský život.....	50
A) Lidská zralost	50
B) Vděčnost	51

C) Odpuštění.....	52
2.2.3. Vývojová stádia manželství.....	54
A) Mladé manželství (do 10 let po sňatku)	54
B) Manželství středního věku (10 až 25 let po sňatku).....	54
C) Manželství zralého věku (po 25 letech po sňatku).....	55
D) Manželství ve stáří.....	55
2.2.4. Význam a hodnota rodiny (domova).....	55
Severozápadní a jihovýchodní směr	56
Pět základních úkolů neboli funkcí zabezpečujících chod rodiny.....	57
A) Biologicko – reprodukční funkce.....	57
B) Emocionální funkce.....	58
C) Funkce socializačně výchovná	58
D) Ekonomická funkce	59
E) Spirituální funkce	59
2.3. Národ alias stát	60
2.3.1. A to je ta krásná země, země česká, domov můj...	60
2.3.2. Úkoly a mravní povinnosti státu	63
A) Zákonodárství a soudnictví	63
B) Hospodářská a sociální politika	63
C) Péče o kulturní a mravní hodnoty	64
D) Ekologická oblast	64
2.4. Etika společenského života podle tibetského vzoru.....	65
3. POLITICKÁ ETIKA (<i>Homo politicus</i>)	68
3.1. Vykonávání funkce zralého politika opírajícího se o čtyři základní pilíře.....	70
3.1.1. Nositelé moudra	71
A) Rozložení situace	72
B) Zvažování možnosti.....	72
C) Paměť a identita.....	72
D) Obratnost (pružnost v jednání)	72
E) Předvídatost	72
F) Rozhodnutí	73
G) Nesení odpovědnosti	73
3.1.2. Povolání ke spravedlnosti	74
A) Spravedlnost ve smluvních ujednáních týkajících se vztahů osob a skupin osob mezi sebou navzájem (<i>iustitia commutativa</i>).....	74
B) Spravedlnost zákonů (<i>iustitia legalis</i>).....	75
C) Spravedlnost v rozdělování (<i>iustitia distributiva</i>)	76
3.1.3. Prozírává mírnost	77
A) Zachování správné míry k získání odpovídajícího politického stylu.....	77
B) Ovládání emoční stránky věci	77
C) Umírněnost v užívání moci (pravidlo míry).....	78
3.1.4. Realizovaná statečnost.....	78
3.2. Moc i služba	80

3.2.1. Moc, kterou jsme dostali...	80
A) Moc a bezmoc.....	80
B) Služebná moc	81
C) Vážnost založená na úctě.....	82
3.2.2. Od osoby k osobě	82
A) Umět správně naslouchat.....	83
B) Důvěrovat a delegovat	84
C) Štědrost provázaná s vděčností.....	84
3.2.3. Umět včas odejít...	85
3.3. Konflikt přinášející kompromis.....	86
3.4. Kodeks chování členů Evropské komise.....	90
 4. ETIKA PEDAGOGICKÉHO POSLÁNÍ (<i>Homo educandus</i>)	98
4.1. Fenomén permanentní výchovy.....	99
4.1.1. Kde to všechno začíná a kde končí?	100
4.1.2. Na čem by nám mělo záležet aneb Deset praktických rad k výchově ..	101
A) Jsem zde pro tebe – vychovávat s láskou a trpělivostí.....	103
B) Pracovitost propojená s praxí	104
C) Umírněnost a skromnost.....	105
D) Odpovědnost za učiněná rozhodnutí	106
E) Důkladnost a dochvílnost	107
F) Smysl pro krásno (posvátno)	108
G) Umění mlčet	109
H) Umění smát se i plakat	110
Ch) Výchova k vděčnosti	110
I) Věrnost a čest	111
4.2. Hodnota vzdělání/vzdělávání.....	112
4.2.1. Vymezení metodologických cílů v kontextu s erudiční polaritou	113
4.2.2. Akcelerace vzdělávacího procesu	114
A) Modernizace vědy a technických vymožeností	114
B) Globalizační myšlení.....	115
C) Interkulturní zkušenost z mezinárodních setkání	115
D) Vzdělávací proces, který nekončí...	116
4.3. Učitel – žák/student	117
4.3.1. Role a postavení dvou (ne)rovnocenných partnerů	118
A) Pedagog (pedagogové)	118
B) Žák / student	120
4.3.2. Slova povzbuzují, příklady táhnou (<i>Verba movent, exempla trahunt</i>)	121
4.4. Etický kodex Vysoké školy aplikované psychologie v Terezíně	122
 5. ETIKA A ETIKETA (<i>Homo ethicus</i>)	127
5.1. Já a ty (muž-muž/žena-žena)	128

5.2. Povinnost, nebo samozřejmost?.....	133
5.3. Pestrobarevná polarita každodenní praxe.....	134
5.3.1. Osobní kontakt (pozdrav – představení se – oslovování)	134
A) Pozdrav	134
B) Představení se	136
C) Oslovení.....	136
5.3.2. Stolování	137
A) Atmosféra mezi přáteli	137
B) Ritus slavnostního charakteru.....	138
5.3.3. Jednání	139
A) Ústní (verbální) projev	139
B) Jiné formy komunikace mezi lidmi	140
C) Významné osobnosti	141
D) Méně významné osoby	142
5.3.4. Specifické rodinné záležitosti (hostitel/host – svatba – pohřeb).....	143
A) Hostitel – host.....	143
B) Svatba.....	144
C) Pohřeb.....	145
5.3.5. Svět kolem nás	147
A) Evropské státy	147
B) Asie – Čína.....	148
C) Islámské státy	149
D) Americký kontinent.....	150
5.4. Základní pravidla etikety	151
ZÁVĚR	154
ABSTRACT	155
POUŽITÉ PRAMENY	157